

ШУКАЮТЬ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЧИННИКІВ ЗА БРАК ЕТИКИ

Вашингтон, 17 жовтня. — Підкомісія сенатської комісії праці й добродійності, складена з п'яти осіб під провідом Пола Г. Доглеса демократичного сенатора з Ілліной, перевіряючи з доручення сенату поведінку урядовців, конгресменів і загальної публіки з нагоди викриття протекційної системи, практикованої в федеральній Фінансовій Корпорації Відбудови, оголосила звіт із своїх спостережень на 89 сторінках. У звіті, як дехто висловився, підкомісія представила „в брутальному“ наслітленні поведінку ексекуючої ділянки федерального уряду під час викривання скандалів. Однак підкомісія не виправдала самого Конгресу за його здержливість у таких справах. Найбільшу вину за нестачу етики в урядових колах приписує підкомісія самій публіці, яка оточує себе сльвом святості і шукає завжди винних де іншає, тільки не серед себе. Тим часом, як каже підкомісія, переважна частина урядовців — це чесні люди, однак публіка, головні бізнесмени, самі ломлять етичні засади й витворюють стан неморальності тим, що різниці дарами та хабарями або особистими впливами

намагаються спонукувати урядовців до якихсь спеціальних привілеїв для себе. Щоб запобігти на майбутнє таким явищам, підкомісія накреслила широкий план, головним чином покликаний до життя комісії для вивчення поведінки уряду Конгресу й громадянських кіл. Ген. МекАртур закликає адміністрації не допускати „моральної відваги“.

У промові на конвенції Американського Леґіону в місті Маямі, на Флориді, колишній головний командувач армії на Далекому Сході, ген. Доглес МекАртур, висловив найгостріші заклики з усіх, якими послуговувався досі при осудженні адміністрації президента Трумана. Він твердить, що Злучені Держави переживають найкритичніші часи в своїй історії і опинилися без проводу, що „був би здібний стати понад рівень дрібного політиканства“. Тому, що в нас брак проводу „з моральною відвагою, самовідреченням і розумним патріотизмом“, наша країна опинилася серед кружеву збентеженого, знесленого і залюганого світу — говорив генерал. Однак він висловив надію, що країна якось це все перемаже і створить новий відповідальний провід.

АМЕРИКАНСЬКІ ЮНІЙНІ ЛІДЕРИ НЕ ІДУТЬ ДО ЮГОСЛАВІЇ

Нью-Йорк. — Американська Федерация Праці й Конгрес Індустріальних Організацій вирішили не йти на з'їзд делегатів на міжнародну конференцію доброї волі, що почнеться в Загребі у вівторок. Вони дістали запрошення від маршала Тіта, однак прийшли до висновку, що краще туди не йти, щоб не робити клопоту югославському уряду, який

вже визнає за собою тоталітарність. Якщо б вони поїхали, то мусли б додому привезти звіт, що югославські робітничі юні контрольовані державою, отже не мають свободи. Це причиною би до напруження дипломатичних відносин між Злученими Державами й урядом Тіта, твердить представник американських робітничих організацій.

ПЕРЕШКОДИ ПРИ РОЗСЕЛЕННІ ВНАСЛІДОК СТРАЙКУ

Нью-Йорк. — Військовий корабель Ген. К. Г. Мюір, що приїхав з Європи до Нью-Йорку з 1,200 скитальниками в середу, натрапив на небувалі досі труднощі при висадці подорожних на сушу. Внаслідок страйку прибережних робітників зупинено працю в причалі 61 при 21 вулиці, отже команда фльоты дала наказ корабельні заїхати до причалу 10 військової бази в дільниці Статен Айленд, положеної на острові. Туди мусли поїхати також добровільні працівники, які помагають різним комітетам при висадці скитальців. Там пере-

рабелъ, який опісля притягнено чужою силою до причалу на річці Гудзон, у дільниці мангеттен де де ждали спонзори ввесь день. Така операція тривала увесь день і закінчилася коло півночі. Деякі подорожні вже не могли сісти на залізничні потяги і мусли переїхати до ранку. Таку саму долю пережив корабель Джеренал Герші, якого приїзд заповіджено на четвер, а корабель Джеренал Влетчфорд, що має приїхати в п'ятницю, має бути спрямований до Бостону в суботу. Про це дістають спонзори телеграфічні повідомлення.

КОМІСІЯ ЗА НАЙШИРШУ КОНГРЕСОВУ АТОМОВУ ПРОГРАМУ

Вашингтон. — Спільна конгресова комісія атомової енергії й департамент оборони передали Конгресові додання, щоб він до 3 січня випрацював найширшу програму розгорнення атомових родів зброї, на що вже ухвалено в Конгресі більшові фонди. Після того спільна конгресова комісія розгляне цю програму й дасть свої заваги та рекомендації для ухвалення Конгресу. Сен. Браєн МекМагон, голова комісії, заявив, що швидко розгорнена атомова програма може запобігти загальної війні. — У Філадельфії сказав Джеймс Чадвик, британський фізик нагороджений Нобелю, що розгорнення атомової сили було стримане внаслідок нестачі співпраці між Злученими Державами й Великобританією. Він один з-поміж десяти американських і чотирьох європейських науковців, що дістали річну медаль від Інституту Франкліна. „Швидкий поступ в атомових справах можна досягнути тільки спідпрацею й обміном відповідних інформацій“ — додав він. Він також пригадав, що ще в 1941 р. була свого роду співпраця між ЗДА й Британією, однак опісля її занехано.

Вашингтон, 17 жовтня. — Військові зобов'язання Злучених Держав у заморських країнах розвиває федеральна влада постійно, хоч населення цього не помічає. Особливо йдуть енергійні старання розгорнути сильний політично-військовий блок держав в Малій Азії при допомозі Туреччини, яку, разом з Грецією, прийнято до Північно-Атлантичного Пакту. Відповідний акт буде підписаний в Лондоні 22 жовтня. Америка має окреме порозуміння з Туреччиною, на яке не треба ухвали Конгресу, а саме на втримання там Союзної Команди Організації Середнього Сходу для оборони кордонів від совєтської агресії. Америка не має зобов'язання посылати туди свою армію, однак дипломатичні кола переконані, що в свій час Злучені Держави дадуть іншу мілітарну силу для тієї околици.

Крім діяння в Туреччині, Злучені Держави зобов'язалися обороняти Норвегію від зазіхань Росії. На пресовій конференції секретар стейту Дін Ачесон заперечив, наче б Норвегія поступала агресивно супроти Росії, як це закинувала Москва, коли обзивували Норвегію, що вона укріплює острови Шпіцберген. Ачесон твердить, що це звичайна тактика Совєт, щоб заллукати сусідні країни від підготовки до оборони проти можливої комуністичної агресії.

Сенат ухвалив закон про заборону вільного продажу сновідних порохів. Часті надзужиття ставали причиною смерті або самоубства.

ВИШІНСЬКИЙ: СОВЕТСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ ВНЕ НЕ МОЖУТЬ БУТИ ГІРШІ

Москва. Советський міністер закордонних справ, Андрей Вишинський, заявив вчора, що після твердження президента Трумана, що договір із Совєтами не варто того скравка паперу, на якому він написаний, совєтсько-американські стосунки вже не можуть бути гірші, як вони є сьогодні. Вишинський склав свою заяву у відповідь на пропозицію американського амбасадора адмірала Алена Кірка, передану ним совєтському міністерству в дні 5-го жовтня відносно остаточного полагодження корейського конфлікту та поліпшення американсько-совєтських відносин. Американські пропозиції і совєтську відповідь проголосила вчора совєтська офіційна агенція ТАСС. Амбасадор Кірк твердив в своїй заяві, що зрівняння переговорів в Кореї дало б небажані результати на погіршило б совєтсько-американські відносини. Міністер Вишинський у своїй відповіді твердить, що „наврайд чи це можливо, щоб відносини могли ще погіршитися після того, як президент Труман заявив перед цілим

світом, що договір зі Совєтським Союзом не варто шматка паперу, на якому він написаний“. Вишинський в дальшому твердить, що Советський Союз не є воюючою стороною в Кореї, натомість нею з Америка й вона повинна поробити заходи для успішного завершення переговорів в справі перемир'я. Але він вважає, що ген. Ріджвей тенденційно не допускає до перемир'я. Вишинський думає, що в таких обставинах не можна вірити, що Америка справді бажає собі поліпшення стосунків зі Совєтами та співпраці з ними. Проте совєтський міністер заявляє, що „совєтський уряд, ідучи по лінії своєї мирної політики та змагання до встановлення співпраці з усіма країнами, які бажать собі співпраці зі Совєтським Союзом, готов обговорити з американським урядом всі важливі і спішні справи та обміркувати заходи для поліпшення відносин, виключно з відносинами між Советським Союзом і Злученими Державами“. Державний департамент у Вашингтоні назвав заяву Вишинського „звичайною пропагандою“.

АЛІАНТСЬКІ ВІЙСЬКА НА ПІДСТУПАХ ДО КУМСОНґ

Токіо. — Аліантська головна квартира сьогодні вранці повідомила, що війська Об'єднаних Націй в Кореї підступили на віддалі стрілу з рушниць до міста Кумсонґ, головної бази ворожого постачання та його розподілу на центральному секторі фронту. В поході на Кумсонґ аліанти зустрічають вже тільки незначний спротив ворога. Аліантська розвідка встановила, що ворог під прикриттям ночі намагається вивезти з Кумсонґ свій зоснний матеріал, з чого можна вносити, що він приготується до здачі міста. Рівно-

часно ворог перекидає свої резерви на цю ділянку фронту. До найзаклепаних бов приходить вчора на західному секторі фронту, але не зважаючи на ворожий спротив, аліантські війська частинно в рукопашних боях здобули дальніший терен, завдаючи ворогові великих втрат. На центральному фронті помітно збільшилася акція ворожої артилерії. Головна квартира повідомила, що аліантська авіація випроводж останніх десять місяців збила 80 ворожих літаків і знощило 126 пошкодило. Всі ворожі літаки є совєтського виробу.

ПЕРЕГОВОРИ ЗВ'ЯЗКОВИХ В ПАНМУНДЖОМ НА „МЕРТВІЙ ТОЦІ“

Токіо. — Теж вчора, вже сьома з черги конференції аліантських і комуністичних зв'язкових в Панмунджом в справі відновлення мирових переговорів не дала жадного конкретного результату, застрягли на „мертвій тоці“ суперечностей щодо величини нейтральної зони. Комуністи обстоюють при своєму домаганні, щоб нейтральну зону поширити на цілий район величини понад 120 квадратних миль, тоді коли аліанти не відступляють від свого домагання, щоб цю зону обмежити тільки до самого місця переговорів величиною коло 12 квадрат-

них миль і тим самим зменшити можливості порушення нейтральності. До цих суперечностей вчора долучилися ще інші, як комуністи видвинули справу перелету літаків через нейтральну зону. Наряди зв'язкових будуть продовжуватись сьогодні.

АМЕРИКА РОЗБУДОВУЄ СЕРЕДНІЙ СХІД БЕЗ РОЗГОЛОСУ

Вашингтон, 17 жовтня. — Військові зобов'язання Злучених Держав у заморських країнах розвиває федеральна влада постійно, хоч населення цього не помічає. Особливо йдуть енергійні старання розгорнути сильний політично-військовий блок держав в Малій Азії при допомозі Туреччини, яку, разом з Грецією, прийнято до Північно-Атлантичного Пакту. Відповідний акт буде підписаний в Лондоні 22 жовтня. Америка має окреме порозуміння з Туреччиною, на яке не треба ухвали Конгресу, а саме на втримання там Союзної Команди Організації Середнього Сходу для оборони кордонів від совєтської агресії. Америка не має зобов'язання посылати туди свою армію, однак дипломатичні кола переконані, що в свій час Злучені Держави дадуть іншу мілітарну силу для тієї околици.

Крім діяння в Туреччині, Злучені Держави зобов'язалися обороняти Норвегію від зазіхань Росії. На пресовій конференції секретар стейту Дін Ачесон заперечив, наче б Норвегія поступала агресивно супроти Росії, як це закинувала Москва, коли обзивували Норвегію, що вона укріплює острови Шпіцберген. Ачесон твердить, що це звичайна тактика Совєт, щоб заллукати сусідні країни від підготовки до оборони проти можливої комуністичної агресії.

Сенат ухвалив закон про заборону вільного продажу сновідних порохів. Часті надзужиття ставали причиною смерті або самоубства.

Вашингтон, 17 жовтня. — Військові зобов'язання Злучених Держав у заморських країнах розвиває федеральна влада постійно, хоч населення цього не помічає. Особливо йдуть енергійні старання розгорнути сильний політично-військовий блок держав в Малій Азії при допомозі Туреччини, яку, разом з Грецією, прийнято до Північно-Атлантичного Пакту. Відповідний акт буде підписаний в Лондоні 22 жовтня. Америка має окреме порозуміння з Туреччиною, на яке не треба ухвали Конгресу, а саме на втримання там Союзної Команди Організації Середнього Сходу для оборони кордонів від совєтської агресії. Америка не має зобов'язання посылати туди свою армію, однак дипломатичні кола переконані, що в свій час Злучені Держави дадуть іншу мілітарну силу для тієї околици.

Крім діяння в Туреччині, Злучені Держави зобов'язалися обороняти Норвегію від зазіхань Росії. На пресовій конференції секретар стейту Дін Ачесон заперечив, наче б Норвегія поступала агресивно супроти Росії, як це закинувала Москва, коли обзивували Норвегію, що вона укріплює острови Шпіцберген. Ачесон твердить, що це звичайна тактика Совєт, щоб заллукати сусідні країни від підготовки до оборони проти можливої комуністичної агресії.

Сенат ухвалив закон про заборону вільного продажу сновідних порохів. Часті надзужиття ставали причиною смерті або самоубства.

БРИТАНІЯ ПОЧАЛА ВІЙСКОВУ АКЦІЮ В СУЕЗІ

3500 ПАРАШУТИСТІВ З КІПРУ ВИСАДИЛОСЬ В ЗОНІ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ; ЄГИПЕТ ВИСЛАЄ ПОЛІЦІЮ.

ЄГИПТЯНИ ДЕМОНСТРУЮТЬ „СМЕРТЬ АНГЛІЙЦІМ!“ населення єгипетської столиці Каїро оточило премієра Нагаса Пашу (зазначеного колом), як той вернувся до столиці з Александрії, куди їздив прослідкувати заворушення в зоні Суецького каналу, у висліді яких 12 єгиптян було вбитих. В Єгипті проголошено повстання, а британці скинули 3,500 парашутистів для скріплення своєї залози в Суезі.

Каїро, 18 жовтня. — Виконуючи постанову про оборону своїх договірних прав в Єгипті, Британія вислала вчора з Кіпру і скинула в зоні Суецького каналу 3,500 парашутистів, скріплюючи ними місцеву британську військову залозу. Рівночасно британські війська в зоні каналу обсадили цілий ряд комунікаційних ліній, виключно з єдиним мостом через канал та мостами на шляху між Суезом і Порт Тевфіком. Єгипет зі свого боку змобілізував та вислав в зону Суецького каналу коло 1,200 поліції і поліційних резерв. Єгипетський міністер внутрішніх справ заявив в парламенті, що британська залоза в Суезі беззаконно зайняла низку єгипетських споруд. Раніше премієр Мустафа Нагас Паша звернувся з гарячим закликом до єгипетського народу, щоб він задержав спокій і рівновагу в цій „найбільшій кризі єгипетської історії“. — Вміжчасі, 20 великих британських транспортних літаків перекинули з Кіпру на британський аеродром Фаїд в зоні Суезу понад 3,000 британських воїків разом з військовим виводом. Єгипетське міністерство комунікацій видало вчора розпорядок для перервання всіх комунікаційних полунень з британською залозою в Суезі. Британський командант Суезу зі свого боку заявив, що жадна сила не заставить британців покинути цю стратегічну базу. Рівночасно єгипетські робітничі, затруднені в британській базі, покинули працю та були евакуовані. Так само евакуовано із загроженої бази британських жінок та родини воїків. Британські війська в Триєсті дістали наказ приготуватись в дорогу. Збогадуються, що вони будуть перевезені до Судану. Єгипетське міністерство внутрішніх справ повідомило, що британські війська практично окупували міста Ізмаїлія і Порт Саїд.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІДДЕРЖУЮТЬ СТАНОВИЩЕ БРИТАНІЇ В ЄГИПТІ

Вашингтон. — Державний секретар Дін Ачесон заявив вчора на пресовій конференції, що Злучені Держави знову підтримують становище Британії в англо-єгипетському конфлікті, вважаючи акцію Єгипту щодо зрівняння договорів з Британією „неважкою“ та що Британія має повне право боронити свого становища і постанов договорів, що були підписані добровільно.

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В КОРЕЇ: 90,935

Вашингтон. — Департамент оборони вчора повідомив, що американські втрати в Кореї за весь час війни по кінець минулого тижня вносять 90,935 вбитих, поранених і пропавших в акції. В цій загальній кількості є: 15,401 вбитих, 63,283 поранених, 172 полонених і —

НОВА СМІЛИВА ВТЕЧА ЧЕХІВ НА ЗАХІД

Гоф, Німеччина. — Американські власті повідомили про нову сміливу втечу чехів з-поза залізної заслонки на захід. Група складається з десяти осіб, в тому чотирьох чоловіків, дві жінки і четверо дітей. Маючи досить комуністичного терору, переслідувани і нужди, вони від довшого часу планували втечу, приготувавшись до переходу кордону евантуально при вжитті сили. В цей цілі вони самі приготували собі панцерне авто, обложивши стаменими плитами стіни вантажного автомобіля, озброїлись пі-

ВИБРАНО НОВОГО ПРЕМ'ЄРА ПАНІСТАНУ

Карачі, Пакістан. Уряд Пакістану вчора повідомив про вибір дотеперішнього генерального губернатора Хваджи Назімуддіна новим прем'єром країни, після передвчорашнього скритовіства прем'єра Ліяквата Алі Хана. Уряд проголосив окремий заклик до народу, прохуючи в нього підтримки для нового прем'єра. Тому, що Пакістан не є республікою так як Індія, але все ще залишається британською домінією, нового губернатора найменус англійський король на пропозицію пакістанського уряду. Губернатор є конституційним головою держави і цей пост буде запропонований, правдоподібно дотеперішньому міністрові фінансів Ігулямові Мугаммедові. Вміжчасі уряд офіційно проголосив, що скритовіствник прем'єра Ліяквата був афганістанець та походив з Афгану, де в останньому ведеться агітація за створення незалежної держави „Пуштуністану“. — Знайдена при вбивстві велика сума грошей наводить припущення, що він був наймелним: стрітубивником.

В АМЕРИЦІ

● Прийняли наново до праці 322 прибральницькі сім'ї в Нью-Йорку. Вони недавно були звільнені з праці за симульовану недугу. Як причину повного прийняття комісар Молрай подав критичне становище родин звільнених робітників.

● Видаєць щоденника „Шпінґо Трібюн“, підк. Роберт Р. МекКормік у процесі газетного комуніста Дру Пірсона, сказав, що „де факт, а не переконання“, що Пірсон є „очорювач“ і „шукач скандалів“. Пірсон веде проти видавця судовий процес за відшкодування в сумі \$5,100,000 за обиду.

● 74-літній мільйонер, Макс Флайшман, покінчив життя самогубством у своїй домі в Санга Бар-бара, в Каліфорнії. Причиною була нервована недуга. Флайшман продав своє підприємство виробів дривдріж за \$20,000,000 в 1929 р., спілку Моргану в Нью-Йорку.

● Редактор привласнив \$49,175. Це Вільям Енсон, редактор магазину „Голдінґ“ у видивничій Кортіса в Філадельфії. Гансон випишує чеки на заплату неіснуючих дописувачів упродовж двох років.

В СВІТІ

● Совєтська поліція в Австрії сконфіскувала сотні тисяч примірників виданої Американською Федерацией Праці малих каторжних концентраційних таборів в Совєтському Союзі та заарештувала австрійського переплетника і його жінку, які приготували ці малий для вислідки з доручення АФП.

● В Москві офіційно проголосили, що організація „Юних Понієрів“ — совєтська „Гутлер-Югенд“ для дітей, нарахунок тепер 18,000,000 членів. В 1937 році ця організація мала 6,000,000 членів.

● Червля під час війни мали багато розмов зі Сталіном і Сталин вислів з них повні кишені добили: ти-сячі миль території в Європі, ще більше в Азії й мільйони сромах, переданих на поволення в Росії! — заявив вчора в передвчорашній промові британський міністер закордонних справ Моррісон.

● Шведський уряд відкинув домагання комуністичної Польщі щодо видачі польських втікачів з-під комуністичного режиму.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$ 5.25	Six months	\$ 5.25
На три місяці	\$ 2.75	Three months	\$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$ 6.50	Six months	\$ 6.50
На три місяці	\$ 3.50	Three months	\$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. За оголошення редакция не відповідає. Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ РЕАЛІЗМ

Секретар стеїту, Дін Ачесон, викликав недавно справжню сенсацію своєю заявою про потребу "нового реалізму" у відношенні до російського імперіалізму, що вже має 500-літню історію. Тепер пішла по шляху цього, "нового реалізму" інша урядова особа, що заговорила про вагу неросійських народів в СССР, де вони становлять більшість населення. Отою особою є комішенер Едвард О'Коннор, що прибув з Вашингтону як представник урядової ДП Комісії на Святочну Академію, влаштовану в Метрополитен Опера Гавз у Філадельфії минулої суботи з нагоди Третіх Загальних Зборів ЗУАДКомітету та на який він був головним промовцем. Короткий зміст його промови був висланий ДП Комісією до американської преси, як теж були розіслані копії цілої промови, затитулованої "Трагедія Української Нації". З цього американська преса передала те, що вважала найактуальніше і на це хочемо звернути окрему увагу.

Комішенер О'Коннор спершу згадав за геройські змагання українського народу до державної незалежності і ствердив, що ті змагання ні в чому не різняться від боротьби американських патріотів за незалежність Америки, яких "Декларація Незалежності" є донині натхненням для усіх волелюбних народів у всьому світі, що змагають до визволення. Ствердивши існування совєтської змови на підвії цілого світу, як і небезпеку, яка з цього виходить для вільних ще націй та Америки, О'Коннор звернув увагу на деякі "прості речі", але зате дуже важливі, що можуть вирішити, хто переможе в змаганнях світу волі зі світом неволі.

Отже в першу чергу, говорив О'Коннор, треба знати, що в Совєтському Союзі російський нарід не творить більшості, бо більшість становлять не-російські народи. З 16 совєтських "республік" тільки дві російські, а в 14 інших республіках на росіяні припадає невеликий процент населення. Яка доля тих не-російських республік, говорив О'Коннор, пізнати найкраще по долі Української Нації. Змалювавши вікову трагедію українського народу під Росією аж по часи, коли Україною почав правити червоний Кремль, промовець ще додав, що подібної долі зазнали й інші не-російські народи, підбиті Москвою. З цього, говорив О'Коннор, що Кремлеві ще й досі не вдалося подолати геройського духа Української Нації, можна багато дещо навчитися... Не-російські народи, як виявляється, є ще й сьогодні найслабшим місцем кремлівської диктатури й найбільшим ворогом Москви, з якою не хочуть мати нічого спільного. В боротьбі з найбільшим ворогом людства" це його "слабе місце" треба "пізнати і вповні використати", заявив О'Коннор. Поневолені Росією народи мусять знати, що Америка обстоює право самовизначення. При цьому треба Америці стояти і старатись, щоб воно дійшло до поневоленіх Москвою народів.

При кінці О'Коннор порушив справу "Фонду Вільної Росії", виявляючи радість, що знайшлися такі американці, що допомагають російському народові визволитись з комуністичної тиранії. Але О'Коннор одночасно стурбований, що з американців ніхто не піклується не-російськими народами, які прецінь заслуговують на волю так само, як і кожний інший нарід. Тому саме він пропонує негайне заложення в Америці організації під назвою "Американський Комітет Визволення Не-російських Народів". О'Коннор певен, що як тільки, американський нарід пізнає факти, себто дійсну правду про Совєтський Союз, так, як він це представляє, то потім певно пропонувану ним організацію створить та помагатиме їй в її діяльності. Також і того роду акцію він зараховує до американської "історичної місії".

На зустріч бажанням загалу

Дотеперішній відгук нашого громадянства на повідомлення про пляноване видання нового суспільного літературно-мистецького тижневика "Свобода" досі переконливий доказ, що почин Українського Народного Союзу і "Свободи" цілком відповідає нашим громадським потребам і йде назустріч загальним побажанням. Кампанія замовлень на новий тижневик ведеться від двох тижнів і її дотеперішнім результатом вже є приблизно шістьсот згодошень. Іх кількість з кожним днем збільшується, хоча кампанія ще тільки в своїй першій стадії. Наплив згодошень, хоча ще й не дозволяє на кінцеві висновки, є без сумніву заохочувальним. Але це більш заохочувачі є всі ті численні дописки до замовлень тижневика, що їх надсилають різні люди із різних місцевостей. Усі вони однодушно вітають новий видавничий плян та зв'язують з ним великі надії для нашого суспільного і культурного розвитку.

Плян нового видавництва не постав — як кажуть — впродовж одної ночі. Уже 22-га конвенція УНСоюзу, що відбулася в травні в 1949 році, одностайно прийняла заяву Редакції "Свободи" про "пекучу потребу невідлого видання, яке поміщувало б матеріали на суспільні, літературні, мистецькі й культурні теми". Підкреслимо, що це було ще в травні два роки тому. Справа назрівала даліше і Головний Уряд УНСоюзу на своєму річному засіданні в березні цього року прийняв одностайно запропоновану Редакцією "Свободи" вже конкретну резолюцію, яка дослівно звучала: "Поробити заходи для видавання при "Свободі" окремого літературно-мистецького невідлого числа, очевидно з окремою передплатою".

Отже, справа суспільного літературно-мистецького тижневика при "Свободі", як видно з наведеного, не була в жадному разі ані припадком, ані "солоним ямим вогнем", ані жадним іншим субумовленим хвилини обставинами задумом, але найбільш серйозною, довго плянованою і всебічно обміркованою справою. Тут не йдеться про припадковитість і доривочність, але про яляновість і постійність. Вважаємо за потрібне підкреслити ці речі, бо серед загального і безсумнівно широкого ентузіазму, з яким наш громадський загал прийняв заповіджене здійснення давніх і на правду дозрілих плянів, тут і там у вузькому колі висловлюється застереження, мовляв, подібні видання вже є і ледве існують, або що УНСоюз звязався за "несвою справу". Жадне з цих тверджень немає найменшого виправдання. Поперше — справа культури і її прогресу не є справою конкуренції, щонайменше в нашому розумінні. Навпаки, УНСоюз і "Свобода" таку "конкуренцію" тільки привітали б і зі свого боку дали б їй можливість підтримки. Як йдеться про існування видання, УНСоюзові і "Свободі" найбільше залежить, щоб вони вдержались і розвивались. Це не тільки тому, що в нашій громаді є підцим оглядом прогалини, яких не потрапити заповнити навіть десяти подібних видань, але з

досвіду знаємо, що кожний не-успіх і занепад в нашому громадському житті гірко відбивається теж на громадській та видавничо-культурній праці УНСоюзу. Ця інституція не є приватним "бізнесом", але справді громадською інституцією в найширшому розумінні того слова і вона до живого заінтересована тільки в прогресі на всіх ділянках нашого життя. Тому теж заповіджене видання нового тижневика можна розглядати тільки підцим кутком, що й робить широким загал нашого громадянства.

Звичайно, "Свобода" піде назустріч загальним побажанням не тільки щодо самого видання нового тижневика, але й щодо його оформлення та редакції. Уже згадувано, що редакція тижневика буде в

Іван Кедрин.

ТЕОРІЯ НА ЕКСПОРТ

Кожна держава (державна влада), яка веде екстермінаційну політику у відношенні до частини своїх громадян чи ворогів із сусідами через свій імперіалізм, намагається шукати аргументів, що її морально виправдували б. Таким чином родяться штучно-ковані теорії, призначені на експорт, виключно як допоміжний засіб тієї своєї в самому своєму засновку аморальної політики. Ті, що їх проголошують, діляться звичайно на дві категорії: на таких, що "на змійно" придумують теорії, обраховані на людську дурість, та цинічні проповідники їх, і на таких, які дійсно віряють їм, даючи тим доказ своєї політичної і духовної тісноти. Ми, українці, маємо діло з такими сусідами, що раз-у-раз чуємо від них чороз нові теорії на тему, хто ми.

Конкретно: В основі всіх цих теорій була найперша і так мовити "найдалі йдуча" що українці взагалі не було і нема, а є лише винахід німців, чи персональний винахід графа Стадіона. Потім наші польські сусіди зневажили, що існує "люд руські", а лише "партия українська". Цю есенціальну теорію перейняли і в дещо зміненій формі передавали навіть із соймової трибуни відроджені Польщі члени польської політики: мовляв, з "людом руським" можна б жити, бо він спокійний, "лохциві", але інтелекція неможлива, бунтарська, і вона є причиною всього лиха. Це признание факту існування української інтелігенції було теж "концесією" для українства, бо раніше ці самі польські діячі вживали, як головного аргументу у своїх заходах панувати на українських землях, що українці "не мають зовсім інтелігенції" і тому нездібні створити будь-який державний апарат та втримати державу. Очевидно, що було безліч також інших теорій, як наприклад про те, що Україна починається щойно за Збручем, бо галичани — це не українці, — була теорія, що мова українських селян зовсім інша, як ітучна "мова Грушевського", — була теорія, що весь український національний рух — це агентурна робота німців, були чу-

руках окремої Колегії, до участі в якій будуть запрошені найвидатніші наші письменники, мистці, критики і т. п. Проте, вони цілком певно керуватимуться по бажаннями загалу. З дотеперішніх голосів виходить недвозначно, що цей загал бажав би мати літературно-мистецький тижневик, але не вузько-професійний, тільки суспільно-родний, редактований висококваліфікованими письменниками і мистцями, але призначений для народу та його найширших культурних потреб. Автім, ці справи будуть ще широко обговорені і в них заберуть слово і автори і читачі. Тепер найважливіше — приспішити зголошування замовлень, надсилати їх негайно в тій свідомості, що це справді наше єдине в своєму роді культурне референдум і від нього може залежати багато більше, як саме тільки видавання тижневика.

Іван Кедрин.

ТЕОРІЯ НА ЕКСПОРТ

дернацькі теорії про поділ на елементи "льоальні" і "вирототів" і т. д., і т. д. По російському боці відбувалася та сама забава. Найдалі йдучою теорією був історичний вислів міністра Валуєва про "не було, нет і бить не может". Потім змодифіковано його, ділячи український нарід на малоросів і мазепинців. За останньої революції все українство, весь нарід звужували до поняття Центральної Ради і в самому Києві були російські прихильники не тільки чорносотенного "Киевлянина", а й демократично-ліберальної "Кієвської Мислі", які клялися, що все лихो тільки в "етой Раде", бо коли б не стало Ради, то весь український нарід покірно прийме кожному російську державну владу. І тому, послідовно, коли прийшли на Україну московські большевики, то в їхній офіційній теорії не було в Україні ніколи ні яких протиросійських повстань: були просто "бандити" і була червона праворадика боротба з "бандитизмом".

Про останню російську теорію ми дізналися зовсім недавно. Була вже про неї згадка і в "Свободі": Це тільки (запевняють нинішні російсько-емігрантські лідери) галичани є "сепаратистами", бо наддніпрянці й не думають про ніяку сепарацію від Росії. А що Галичина була вже плятформою порозуміння Росії з Польщею, як російська заплала українським коштом за спільний з Польщею фронт проти всіх визвольницьких рухів на Сході Європи, то й тепер — хоч цього голосно російські емігрантські політики не говорять — можна буде сепаратистів відступити Польщі, хай вона їх паціфікує, а наддніпрянська Малоросія і малороси залишаться вірні третьюму Риму. Цю теорію українська преса зустріла, як політичну інтригу, щоб розсварити галичан і наддніпрянців.

Може дійсно навіні автори тієї теорії і мали такий замір, але вони доказали своєю теорією власне ту свою безмежну навінність і таке повне незнання українського терену та українських настроїв, що самі себе дискредитують. Бо ж ми знаємо, що в укра-

Аргентина перед виборами

11-го листопада відбудуться в Аргентині вибори нового президента країни. Мало таких, які сумніваються, що президентом Аргентини стане хтось інший, а не дотеперішній президент Жуан Перон. Його позиція після недавньої кількогоднинної революції змінилася, а заходи проти опозиції майже повністю спаралізували свободу дії його противників.

Перона уважають загальнодіктатором. Демократична преса світу неоднократно звертає увагу прилюдно опінії світу, що Аргентина — це тоталітарна держава. Запеклий ворог Перона, кол. редактор часопису Ля Пренса, що його уряд Перона за опозиційні і критичні становище до сучасного режиму, закрав, на запит одного з американських журналістів, чи аргентинський тоталітаризм є справді жакливім, відповів: ні, він не такий кривавий і жорстокий, як нацистський, та проте він несприятливий для кожного, хто думає демократичними категоріями.

Немало таких, що уважають аргентинський тоталітаризм нічим іншим, як аргентинським націоналізмом. Гасла урядової партії Пероністів, що її очолює Перон, і Жінчої Організації, що її очолює його дружина Ева, є, "за щастя, велику Аргентину, проти комунізму, імперіалізму і капіталізму". В цьому гаслі і ціла програма сьогоднішньої Аргентини.

Жуан Перон походить з визначної аргентинської родини. Своєю політичну кар'єру почав він, добившись в армії ранги полковника. Його дружина Ева Марія Дуранте де Перон, кол. радіо-кінова артистка, з хвилюючою, коли Жуан став президентом, розвинула велику акцію. Перон — в політиці, Ева — на соціальному полі — розгорнули широко-закроєну реформаторську діяльність, добившись успіхів і популярності серед населення. Ідучи, однак, слідами тоталізму, уряд Перона захопив повну контролю над Загальною Федератцією Робітництва, підпорядкував собі 300,000 армію поліції, повністю узалежнив мілітарний провід від уряду. Ева стала головою закладеної після проголошення виборчого права для жінок Пероністської Партії Жінок. Всю мілітарну, поліційну і громадську конт-

ролю в країні захопили і тримають її міцно в руках — Жуан Перон і його дружина.

В таких умовах, очевидно, нема багато місця для опозиційної діяльності. Тих, що сміли критикувати режим, ждала в'язниця або вигнання з держави. Преса, хоча б і недержавна, мусіла друкувати деякі державні матеріали. Радіо контролювався урядом, не дає змоги опозиції користати з хвилі етеру. Опозиційну газету Ля Пренса — закрито, а другий великий опозиційний часопис "Ля Насіон" в Буенос Айрес, дістав державну острозрогу за критику уряду. Перон і його дружина не терплять критики і це зменшує на багато вартість і значення навіть і добрих реформ і намагань режиму. Без критики — нема удосконалення, а тільки шлях до упадку.

Та покищо позиція Перона і його дружини — незачинана в Аргентині. Спонтанними маніфестаціями (дехто твердить, що ці спонтанність — нацистсько-фашистського характеру) маси населення домоглися номінації Перона до виборів на нового президента, а навіть номінації Еви на заступника президента. Ева, проте, під натиском армії, зрелася номінації. Вона і надалі, хоч не має ніякого офіційного титулу ані уряду, керує низкою важливих державних секторів з свого бюра в міністерстві Праці.

Перон спираючись на поліційну силу і силу армії, а Ева на підтримку тих, які користають з її соціальних реформ, дивляться в майбутнє з самопевністю. Вони череконати, що нові вибори принесуть їм повну перемогу. В лютоті цієї самопевності Перон "попросив" парламент про звільнення його з обов'язку президента в передвиборчий час, а уряд запросив сусідні держави вислати обсерваторів, і представників преси до Аргентини, щоб могли наочно переконатись, що вибори проходять демократичним способом. Опозиція, тимчасом, оголосила заклик до уряду, щоб він заповнив її, що не буде переслідувань за опозиційну пропаганду. Такого запевнення вона не дістала. Зрештою, опозиція саме тепер після недавньої пороткотривалої революції ослаблена ще більше, як була досі. Так як справи маються, Жуан і Ева залишаться при владі й на дальших 5 років.

інському громадянстві тут і там покутують все ще настрої зовсім протилежні. Отож, у деяких наддніпрянських колах завжди існує погляд, що те галичани — політичні москвофіли, потенційно готові заключити в догідний момент другу Ситківську угоду (як із Денікіном) на те тільки, щоб дістати змогу боротись проти Польщі. І — навпаки — в деяких галицьких колах дивляться на наддніпрянців, як на потенційних політичних полонофілів, готових до другої Варшавської конвенції, аби тільки здобути можливість боротьби проти Росії.

І хоч можна з такими поглядами скільки хочете полемізувати і доказувати їх актуаль-

ну абсурдність, проте вони таки спираються, бодай на історичних прецедентах і вони є. Такої ж комбінації, щоб акуратно наддніпрянці були автономістами чи федералістами у відношенні до Росії чи взагалі прихильниками будь-якого у частинства в "дештєму котелку", будь-якої "окремої кімнати" під спільним російським дахом" — такої комбінації ми досі не знали і дізналися про неї щойно від російсько-емігрантських фантастів.

І тому нема чого ані обурюватись тією новою теорією, ані вбачати в ній засіб сіння внутрішньо-українського роздору. Навпаки, самі наші судії дають нам докази, що взаємні українські підозріння щодо русо-чи польонофілства анахронічні, в політичній актуальності абсурдні, так само фантастичні, як теорії, що мають морально виправдати продовжування в другій половині (Докінчення на стр. 3-тій).

одружився з Лізюю й побрів в Італію.

Але лист Неаполь, 2 дного 1941

Ганс!
Я вельми тішуся, що Ти приходиш до здоров'я і що скоро прийдеш додому на довшу відпустку. Я хотів би побачитись з Тобою, розказати про дещо, на що нема місця в листі. Ти не уявляєш собі мабуть там, той гігантський, що ось почалася між нами й Англією, яка кокетує з усіма, щоб злізти проти нас міцніший фронт. На її кокетерії відповідаємо ділами. Я-врю, що наш молодий орел виключо очі постарілому, ледяному левові, втопить у морі, його корону. Ми роззалимо його лігво, а цей острівчик стане спокійними лудками, де випастануть оведи, стригунці, вовну й вконкуватимуть замовлення наших контор заморської торгівлі.

(Продовження буде)

Іван Смолий

ОСТАННІЙ БІЙ

2) Тихо відчинилися тоді двері, і до нього підійшла мама.

— Засвіти! — сказала вона. Тут писмо.

— Письмо? — Ганс світив і відбирав від матері коверту.

— Щойно приїс писланець з магістрату. Так поспішав, що навіть слова не сказав, щоб то воно в таку пору.

Ганс роздер коверту, перебіг очима по рядках і змінився на обличчя, стояв приголомшений. Це було звичайне мобіляційне визнання для Курта Вебера, що мусів ще сьогодні вночі відіхати.

Ганс відчув у тій хвилині, що кінчиться безповоротно теперішнє, що знову по роках тиши наступає в їх хату демон, як тоді, в його дитинстві, коли батько й дядьки пішли на війну, не повернувшись уже ніколи з чужих країв. Так і вони розійдуться тепер, доля розділить їх, розкине світами.

Ганс почув себе знову головною родиною і з турботою підходив він до новозачитаного. Звістия треба було негайно, адже за три години Курт мусів відіхати.

— Курт! — промовив він, станаючи на порозі. У його голосі відбилосся мабуть оте незвичайне, бо заколана пара оглянулася рвучко і обос підхопились зразу Ганс бачив, як блідло Куртове обличчя при читанні, як здивовано, не довіряючи собі, гляділа Ліза, прочитавши писмо

з питомою жіночою швидкістю. — Війна! — сказав глухо Ганс.

— Так! — Курт випростався нараз. Збентеження зникло з його обличчя, він навіть пробубував усміхнутися, коли говорив: — Нарешті! Нарешті маємо й Гайль! Зір!

І мов з радості, мов зі зворушення він обняв маму, потім Лізу, потім почоломаквся з Гансом.

Оті три години перед несподіваним від'їздом — це був час, ос, метушня, щось глупе, нерозумне. Мама вибирала все більша, всі запаси солодоців і тісточок, складаючи у величезні куфри.

Курт розкидав усе, він взяв лише дещо більша й речей. Він був рішучий, енергійний, прямо веселий. Вони супроводжали його до поїзду, що вже сповнів новобранцями й призовниками. Курт сміявся, жартував і так усмінене його обличчя в вагонному вікні відсунулося з світляного круга станції в темній ночі, на Схід... Ліза перейшла жити до них уже як невістка. Так по-рішили. Шлюб візьмуть, коли Курт приїде на відпустку.

І ось... Вебер мов виринув на хвилину з поєні споминів, глянувши на розгорнені перед собою листи, став перелистувати їх. І з ними перемигували поді — осін, зима, короткий побут Курта вдома і знову прощання, коли хвиля заліза і людей хлинула на Захід, на, здавалося, непрохідні заборона. Мов коротка та безконечна насичена гроза струсувала задишками кордонами, і будовані десятиками років оборонні лінії розсипалися — побідні армії докопувалися до океану.

Абевіль, 28 липня 1940

Ганс! — писав Курт. ...ми непереможні. Ніщо не встоїть перед нами. І гордий за свій народ. Включений у мотугний організм армії, я відчуваю силу, що розторопує все. Мажно поза нами, Вельгі поза нами. Над Парижем знову наші прапори!

Я над морем. Я проїздив понад сам берег, де так несласно лягла інтервенція. Я бачив білі скелі Дуверу і дивлячись на них, я повторив ще раз "Год штрафе Енгланд!" Я чую, як щораз густіше підїгаються наші армії до океану, як виростає наша сила. Я пе-

вен одного ранку ми змінемось, ми загатимо Канал масою наших військ і, твердо вхопившись білих берегів, заллемо остої острівчик біля Європи.

Де велика пора. Я вірю в неї, як вірив і дождався того, щоб напиться на шампанській рівнині доброго вина і піти погуляти в ославленому Парижі, нашому Парижі, куди саме йду. Гайль!

Курт. Дорогий Курт! Він так захопився перемогами, що ні словечком не згадав про рідних, не питав ні про що і не знав нічого.

Він не знав, і того, що його, Ганса, вдома вже не було, війна захопила і його. Цього Куртового листа переслала Гансові Ліза в далеку Норвегію й читати його довелось на високому гірському становищі в окопах, звідкіля було видно лише сиве море, повне тасмниць і несподіваних надранців наскочки впертого противника.

Чому видався йому тоді гарячий запал Курта дивним, зовсім чужим? Чи тому, що холодно, жорстоко налягали на них небезпеки? Чи може по кошмарних згадках дитинства

він лякався війни? Чи відірвання від батьківщини, чужого йому крайчику землі між чужими горами й ворожим морем мов на непевній морській косі, що врізалася в море, готова в кожній хвилині шезнути під хвилями під мовчанку полярних ночей?

А може прочував він оте, що прийшло по коротких літніх місяцях, коли знову дихнуло морозом, коли білою мрякою окувалося море і в надранній тиші, підкравшись близько до берега, ргнув ворожий крейсер вогнем, засипаючи їх становища зливою стрілен.

Нитка свідомости урвалася тоді. Ганс прочувався в шпінталі аж по довгих тяжких, мов вернувся з того світу блідий, безсилый. Шрапнель розторопив йому бік, порушив хребет, викликаючи несподівану втрату свідомости.

У нього призбиралоса багато листів від Курта, що їх не давали Гансові прочитувати, щоб не викликати зворушення. Тепер прочитував їх, все однакових, бадьорих. Курт не змінився. Він мов ведений долою, брав участь у багатьох боях, ганявся аж під еспанським кордон, побував вдома,

Микола Очерет

10 РОКІВ ТОМУ

2)
Того ж таки вечора по місту вже іздийли німецькі пікети, дивилися на це дивовижне, незвичайне, видюоче і мовчки відійшли з міста. Ранком 19 вересня до Києва почало входити німецьке регулярне військо, але в життя столиці воно не втручалось, бо було заклопотане розміщенням своїх частин. Основні маси військ були розташовані у Липках та на Печерську, але головний штаб зайняв будинок „Гранд-Готель“, що знаходився на Хрещатику проти Миколаївської. Командантура розмістилась у готелі на Прорізній ч. 1. В інших великих будинках на Хрещатику розміщено польові жандармерію, а СС-сієвські установи зайняли великий будинок будуючого Губернатора „Земства“ (за большевців — „Палац Праці“) на Великій Володимирській вулиці. На другий день після вступу до міста німці почали вивантажувати накази, щоб усі які служили в червоній армії, з'явилися до командантури. Там же мусили бути зареєстровані усі підприємства й установи, а всім робітникам і службовцям, а також завідувачам і керівникам установ наказувалося з'явитись на місце своєї праці і почати регулярну роботу. Тут же було відведено бюро, що видавало пропуски всім, хто бажав покинути місто і йти розшукувати своїх. На другому боці Прорізної у буд. ч. 2. колишній банк зовнішнього торгівлі (за большевців — магазин дитячих іграшок), населення мусило здавати газові маски, вибухові матеріали, зброю, мобільні руйнівники, радіоприймачі... Горе з тими радіоприймачами! Іх все населення здало „совєтським властям“ ще на початку війни, а вночі з 18 на 19 вересня розбивши склепи де вони були заховані, знову розібрали іх до-дому. Тепер знову здавай! Отож квартали Хрещатики між Фундуклеською та Думською площею, себто ті, що прилягали до Прорізної, були цілий день заповнені

людьми, що тут кишіли-кишіли.
24 вересня коло 2 годин після полудня, я стояв біля будинку поліграфічної школи на розі Думської площі та Хрещатики, напроти Інститутської вулиці, коли раптом у будинку на Прорізній ч. 2. стався величезний вибух, і полум'я, вирвавшись з будинку, перекочувалося через Хрещатику аж до другого боку, а через мент на мою голову, як листя, поспішало шкло з вікон будинку, що біля нього я стояв. Нарід кинувся тікати, а я, щоб не бути розтоптаним під час масової паніки, став на бік і чекав, поки звійняється вулиця. Аж тут почувся новий, ще сильніший вибух у будинку „Гранд-Отель“ і майже одночасно з Хрещатицького Пасажу.
Разом з цими вибухами по-валяв густий чорний дим з вікон обох будинків. Дим валив без перерви і видно було, як на другому і третьому поверхках вибухнулися з вікон великі вогняні язвиги. В обох будинках горіла нафта, що її заздалегідь було там розлито, а тому пожежа швидко ширилась. Перші вибухи вбили велику кількість людей, що стояла в черзі до командантури, та тих, що принесли здавати зброю, але ще більш було поранених ударами каміння та ушкоджених підчас масової втечі. Німці втрадили при вибуху „Гранд-Отель“ одного резервіра та чимало військовиків вищого офіцерського складу. Отож бачачи, що насувається велика біда, німці кинулись шукати води і коло Оперни, знайшли величезний резервуар під землею з великим запасом води і почали цистернами подавати воду на Хрещатику. Та це не зменшувало пожежі, бо комуністи, які залишились у місті з „спеціальним заданням“ робили все нові й нові підпали і пожежа ширилась. Німці лопали „підпалювачів“ і розстрілювали іх на царській площі та на Бесарабці. Коли ж і це не помагало, німці почали

СУХІ СУХАРІ ПІДСУХИ

Іван Маніло

ловити всіх, що проходили і розстрілювали пачками по 50 до 60 осіб. На третій день цієї великої пожежі, німці літаками привезли з Варшави кілька цілометрів гнучкого, Гумового шлангу діаметром коло 6 дюймів і почали подавати ним воно прямо з Дніпра. „Партизани“ розрізали шланг розстріляли на царській площі. Тут можна було, бачити розстріляних, серед яких було багато жидів. Другого дня після цього випадку з'явився наказ, щоб усі жиди, які залишились у місті, зібравшись на жидівському кладовищі на Лук'янівці. І вже на початку жовтня всі у місті знали, що німці на Лук'янівці розстріляли коло 70,000 жидів. Таке було перше знайомство населення столиці з „герренвольфом“, що думав будувати „Нову Європу“. Але розстріляні пожежі не погасили! Тому на вулицях іздийли автомобілі з мікрофонами й наказували всьому населенню загрожених пожежою районів залишити мешкання й негайно перебраться на околицю міста. І люди, взявши з собою, що можна було вивести, розташувались на Володимирській горці і там дивували і ночували, доки не вдалось знайти приміщення десь на окраїні. Німці виділили окремі відділи технічних військ, що самі або за вказівками населення вивантажували в будинках міста міни та вибухові речовини. Так з підвалів Оперни на Володимирській вулиці вони вийняли коло тону вибухових речовин; з будинку Педагогічного Музею (бувши Центральною Радою) вийняли заряд „ТНТ“ коло 3-х топ. Величезну кількість вибухових речовин знайдено в підвалах головного будинку Університету; в будинку Державного Банку були знайдені міни, включені в електричну освітлювальну мережу; те ж саме знайдено в будинках НКВД на Катерининській вулиці та в будинку ЦК КП(б)У на вул. Трьохсвятительській і в будинку засідань Раднаркому. Знайдені міни по державних та приватних будинках годі й лічити! (Закінчення буде)

Теорії на експорт

(Закінчення зі сторони 2)

вни 20-го сторіччя заповіту Петра I. Цілкомітливо відірвані від дійсності російські емігранти, повне незнання українського терену і прудумування теорій виключно лиш кризь призму остаточної російської цілі — недопустити до визволення під'ярмених Росії народів — мають той наслідок, що замість наблизитись до цієї цілі, вони наявно від неї віддаляються. Бо наблизити їх могло б дійсно тільки ослаблення українського фронту, і тому всі знаки на землі і неби вказують, що в розбиванні українського фронту за весь час тривання еміграції в Європі та в невдах широкій української консолідації умотають пальці агентурні чинники. Але російські емігранти чорносотенного і демократичного табору аж занадто наївні й анальфабетичні: тому ніколи ще ніхто не причинився так сильно до консолідування українського фронту, як саме вони, ніхто не зумів так добре, як вони спровокувати лідера УРДП, радикального табору підсвоєтської еміграції, щоб він маніфестаційно проголосував свою солідарність з лідерами обох націоналістичних відділів в одностайному протиросійському фронті. Небезпечним є протиник мудрий і хитрий. Повстання теорій про мазепинських галичан і неділюських наддніпрянців дає таке жалюгідне свідство її авторам, що вони не є — як ми чули недавно в одній політичній дискусії — тими левами, які не тільки хочуть з'їсти свого евентуального партнера, але й мають при своєму апетиті! — зуби.

Двоі критикус недовганя американської пропаганди

Гартфорд, Конн. — Пропаганда Злучених Держав в Азії йде на руку комуністам і відчує приятелів, замість їх з'єднувати. Таку критику висловив губернатор стеюти Нью Йорк Тамес Е. Дюї у промові перед адвокатським товариством стеюти Коннектикат. Він до-раджував, щоб змінити дотеперішній напрямок і для азійських народів прийняти гасло: „Азія для Азіятів“.

Нові Книжки

Українські Бібліологічні Вісті. I. УВАН. Серія: Книгознавство. Навчальн. Т-ва Прикарпатських УВАН. Аугсбург. 1948. Ст. 82.
Особливі умовини культурного життя на еміграції спричинили спільне — на 4 роки — й скорочене видрукування першого числа „Ві-біологічних Вістей“.
Друге число цього журналу, що виходить за редакцією проф. В. Дорошенка складається з статей: „Від Редакції (про завдання журналу)“;
В. Порського: Бібліологічні Вісті (про колишні київські „Ві-бісті“ — видання Укр. Наук. Інституту Книгознавства);
В. Дорошенка: Літературно-Науковий Вісник (про два періоди — київський і львівський Л.Н.В.);
А. Животка: Нездійснені плани видання українських часописів — (про літву заплітованих, але невіданих наших часописів. Це чи не остання праця покійного історика української журналістики);
Ю. Сірого: Із спогадів про українські видавництва (про київські видавництва „Лан“ та „Давид“);
Г. Чикаленко-Келлер: Юрій Котермак-Дрогобицький (про свіже відкритий примірник книжки „Ю-літвом...“ Ю. Дрогобицького з 1483 року, та про автора цієї книжки);
В. Порського: До матеріалів про П. Куліша (нові відомості про відносини П. Куліша до свого батька);
Н. Полонської-Василенко: Видання ВУАН у Києві, знищені большевиською владою (про величезні страхи готувано до друку або видрукування наукового матеріалу);
Д. Виноковського: Секція Книгознавства УВАН (про діяльність цієї секції УВАН на еміграції);
Д. Дорошенка: Пам'яті Саєни Вирового (про трагічно загинувлого в Празі видавця, ученого, музейника і філателіста).
За статтями слідує пильно зложений огляд рецензії та хроніка. Ці розділи приносять відомості про нові публікації і відомості про діячів українського слова, про історію видавництва на чужині, про бібліотеки,

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Книжка М. Стахова про Гетьманський режим 1918 р. Накладом Української Вільної Громади в Америці (2965 Карпентер стріт, Дітройт 12, Міч.) вийшла нова книжка М. Стахова — „Гетьманський режим у 1918 р. та його державно-правна якість“. Ціна 40 центів.
● Книжка З. Кшипа про Команданта УВО. У Вільнезі вийшла книжка З. Кшипа „Дух, що тіло рве до бою...“ (Юліан Головицький, Крайовий Командант УВО). Книжка мас 200 стор., 21 ілюстрація і 5 ситуаційних планів. Ціна \$2.
● Виступ театру В. Блавацького в Тороні. 13-14 жовтня ц. р. в Тороні театр В. Блавацького виступив з виставами п'єс Лесі Українки — „Поганна жінка Хусова“ і „На полі крові“.
● Український Вищий Музичний Інститут ім. М. В. Лисенка в Тороні відкрив 1 жовтня 1951 р. при церкві св. Миколая під патронатом Кир Ісидора. В ньому викладають музику висококваліфіковані фахівці.
● Збірку поезій Миколи Зерова, одного з п'яти визначних поетів-неокласиків, випускає цим діям другом рухливим філадельфійським видавництвом „Квіти“. Збірка вмієєть „Каталектон“ (грецьке „залишки“) і об'ємнітє поезії, які не ввійшли до попередніх видань збірок того поета. Одночасно те саме видавництво заповило видання в короткому часі збірки поезій С. Маланюка п. н. „Влада“. Вуде це шоста чергова збірка творів цього сучасного найвидатнішого нашого поета. На видання цієї збірки під час війни німецька цензура дозволу не дала.
музеї, архіви, збірки та низку помертих згадок.
Журнал цікавий для всіх. Зложений фахово і дбайливо він з често намаганнясь продовжувати славу традицій київських „Бібліологічних Вістей“. Побажання кожного читача напевно буде — якнайскорше дочекатись другого числа „В. Вістей“.
Іван К-ий

УВАГА! ШІНАГО! УВАГА! КОНЦЕРТ

ВІДОМИХ СПІВАКІВ СОЛІСТІВ
ЛІДІЯ ЧЕРНИХ (меццосопран)
МИХАЙЛО МІНСЬКИЙ (баритон)
Фортепіан: Проф. Богдан Шорко
В програмі народні й оперні арії, соля, дуети.
В НЕДІЛЮ, 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
год. 7. веч.
сая: АВДИТОРІЯ ШКОЛИ ШОПЕНА
(Chopin School — Chicago, Corner Rice & Campbell Strs.
Спонзорус:
Ліга Американців Українського Походження в Шикаго.

УВАГА! АЛЕНТАВІ І ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСЬКІ АМАТОРСЬКІ ГУРТКИ ПРИ 20-тому ВІДДІЛІ О.О.Ч.С.У. в АЛЕНТАВІ, ІА.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
о годні 7:30 ввечорі.
в ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОС. ГРОМАДИ в АЛЕНТАВІ
виставу з побуту У.П.А. під наголовком:
„ЗА РІДНИЙ КРАЙ“
Весь чистий дохід призначений на допомогу Воєночій Україні.
Ваша присутність на виставі буде доказом Вашого розуміння konieczності боротьби з найбільшим ворогом людства — московським комунізмом.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ“

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ
Український Народний Союз, виконуючи постанову свого Головного Уряду, винесену на рекомендацію Редакції „Свободи“ на річних нарадах в березні цього року, плянує почати з днем 1-го січня 1951-го року видавання недільного числа „Свободи“, як окремого тижневику літератури, мистецтва і науки. Тижневик буде ілюстрований та виходитиме під редакцією окремої Колегії, до участі в якій будуть запрошені найвидатніші українські культурні, мистецькі і наукові сили в цій країні і закордоном.
Передплату на тижневик встановлено дуже низьку, щоб тільки могли покрити найконечніші основні кошта видавництва. Вона вимоститиме:
1. Для членів УНСоюзу і передплатників щоденника „Свобода“: річно — \$3.75; піврічно — \$2.00; чвертьрічно — \$1.25.
2. Для нечленів і непередплатників щоденника: річно — \$5.00; піврічно — \$2.75; чвертьрічно — \$1.50.
Поодинокое число в продажю коштуватиме 12 центів. Покищо — приймаються тільки самі замовлення, без грошей.
Тільки виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи“.
До: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
ЗАМОВЛЕННЯ
Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневику літератури, мистецтва і культури, що має повийтись як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року. Передплату на тижневик зобов'язуюсь вислати негайно, як він почне появлятись.
(Виповніть по-англійськи!)
Ім'я і прізвище _____
Адреса: _____ (N & Street) _____ (City) _____ (State)
_____ (Date) _____ (Signature)

УВАГА! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ! УВАГА!

Якщо Ви СПРАВДІ Українці — Якщо дорогі Вам слосьи й кров невнино пролягла поневолених братів — Використайте тутешню свободу й бороніть її перед загибми кривавого комунізму та обовязково прийдіть на:
ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІОНЕ ПРОТИКОМУНІСТИЧНЕ ВІЧЕ
що відбудеться у Нью Гейвені,
В НЕДІЛЮ, 28. ЖОВТНЯ 1951 Р.
(Sunday, October 28, 1951)
в год. 3-тій пополудні у великій залі
TROUP JUNIOR HIGH SCHOOL
259 Edgwood Avenue
Промовляють: Сенатори, Конгресмени, Містоголова УКК Д. Галичин Адр. М. Пізнак.
Прийдіть УСИ! Нікого з Українців стеюти Коннектикат НЕ СМІЄ БРАКУВАТИ на цій МАНІФЕСТАЦІ!

Заходами Українського Народнього Дому й Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Байон, Н. Дж. — відбудеться:
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
година 12. пополудня
в залі Народного Дому 33-35 W. 19th St., Вауппе, N. J.
СВЯТО ПОКРОВА УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ
Святиний реферат вголосить Старшина Рейдуючих Частин У.П.А. друг Іван Яринович-Соколенко.
Простіться українське громадянство міста Байон взяти численну участь.
Комітет.

УВАГА! Українські Громадяни Філадельфії і околиці ПОВІДОМЛЕННЯ

83-тій Відділ У. Н. Союзу, Тов. ім. Івана Франка у Філадельфії влаштує у звязку із тридцятиліттям свого існування
В ДНІ 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
в салі 1938 Джерментови Евено, в год. 3-ій попол.
БЕНКЕТ получений з **КОНЦЕРТОМ**
на котрому візьмуть участь найкращі мистецькі сили. На ірр поважку Імперу запрошують усіх членів Товариства разом із іх родичами, представників організацій та усе громадянство, яке бажав взяти участь у цьому ювілею.
Головну промову вголосить представник Централі У. Н. Союзу, д-р Л. Манчува. В цьому дні відбудуться поминальні находи за помершими членами Товариства в год. 12-тій в греко-католицькій (вул. Френклін) і в українській православній церкві (вул. пята і Верке Ст.). Прохаться усіх членів Товариства, щоб взяли участь в панахидях.
Управа Відділу.

ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ РЕПРЕСОВАНИХ УКРАЇНЦІВ З-ПІД СОВЕТІВ (ДОБРУС)

повідомляє українське громадянство, що
дня 20. ЖОВТНЯ 1951, о год. 7-ій ввечорі, в приміщенні Укр. Літ.-Мист. Клубу, 149 — 2nd Ave., відбудеться
ДОПОВІДЬ ред. В. ГРИШКА на тему:
„Дві російські акції — одна українська відсіч“
Шлях доповіді дискусія.
Запрошуємо всіх взяти якнайчисленішу участь.—Управа.

УВАГА! АМСТЕРДАМ І ОКОЛИЦІ! ТОВ. СОЮЗ УКРАЇНОК В АМСТЕРДАМІ

— запрошус на:
МАСКОВУ ЗАБАВУ
— яка відбудеться:
В СУБОТУ, 20. ЖОВТНЯ 1951 Р.
в салі RAINBOW CLUB, при Milton Avenue
Початок о год. 7. ввечорі.
ДОВІРНА ТАНКОВА МУЗИКА

УВАГА! ВУНСАКЕТ. Р. АИ. І ОКОЛИЦІ! УКРАЇНСЬКА ПРАВОС. ЦЕРКВА СВ. АРХ. МИХАЛА

— відбуде врочисто: —
ДЕСЯТЬ ЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ НОВОГО ХРАМУ
(з нагоди побудовання і посвячення угодного каменя)
В НЕДІЛЮ, 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
Свято відбудеться в такому порядку:
9:30 год. рано — Зустріч Владиків. 10:00 год. рано — Св. Архирейська Служба Божя, що відслужить Високоспрощаєнний Архипіскоп Владика МСТІСЛАВ в асисті духовенства сусіднього округу (співатиме хор під проводом проф. Т. Пасічника.
12:30 год. в полудне — СВЯТОЦІННИЙ БЕНКЕТ.
В часі Бенкету промовлятимуть Губернор РОБЕРТС, Сенатор ПАС-ТОРІ, Майор ПАРЕНТ і інші. В Концертній програмі співатиме хор „Бандура“ та Шкільна дітвора під проводом проф. Т. Пасічника. Танці під проводом Т. Чагарина. По Бенкеті-Концерті забава за танцями — Музика М. Каролішина.
Цим маємо честь запросити все українське громадянство з Вунсакета, як рівнож і всіх наших сусідів з Менвіл, Провіденс, Потакет, Крентон, Бостон, і інших на цей Празник-Ювілей.
Комітет Парофіальний.

УНР ПРО НЕВАННІСТЬ ВАРШАВСЬКОГО ДОГОВОРУ

(Довіщення зі стор. 1-01)

лики за незалежність України. Коли в листопаді 1919 року у прав український регулярний протиросійський фронт, уряд Української Народньої Республіки, знайшовшись у безвихідних положеннях, щоб уможливити далі боротьбу України — проти більшовицької Росії, — підписав був з урядом Польщі

ПРАЦЯ

ПОШУКУЮ на постійну роботу хатню робітницю від 18-50 років, одинокую, здорову, в лікаря з 2-ма дітьми 8 і 4 роки. Українку або іншої національності, яка добре володіє українською та російською або іншою мовами і щоб гарно співала, уміла гарно виховувати дітей, готувати страви та чистенько прибирати у хаті. Писати: **BOX 358 WISHEK, N. DAKOTA.**

РОЗШУКИ

Пошукуємо **НИКОЛАЯ ТАБАЧУКА**, який знаходиться в Нью Йорку. Хтоби про него знає, або він сам, прошу написати на адресу: **BRONISLAW STEC Tatiana Stec Czubak 162 Straghan St., Hamilton, Ontario Canada**

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Отримайте довіряючі медичні доповіді і ліки. Шкіряні, X-рау. Роздуться жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволяти. — **Офісний години:** Щодня від 10 раню до 6:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 попол. **Екзамінація \$3.00.**

Д-р М. МАНЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі і застарілі недуги чоловіків і жінок, недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застарілими пеніцилінами та інших лікарств. Аналізи крові, сечі і інших виділень. Аналізи крові для супружжя дозволяти.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-ої Експресі Union Sq.
Години: Щодня від 10 раню до 1 попол., від 4—7 веч., в неділі від 11—1 попол.
ЕКЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOUR
59 East 3rd St. (коро 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги, Флюороscopy, X-ray Electrocadiograph, Analysis. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволяти.
Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

ПЕРЕВІЗ
пасажирів, пакунків і речей у місті, поза місто і на дальшу відаль.
ПО НИЗЬКИМ ЦІНАМ.
Голоситись: 6-10 ранку і 6-10 веч.
Телефон: CV. 9-7879
M. SHULGIN TRANSPORTATION
2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адвокат **О. Е. МАЛЦЬКИЙ—МАЛІС** який недавно вернув з Каліфорнії отрим повідомляє своїх бувших і будучих клієнтів та знайомих що він наново відкрив свою канцелярію де перепроводжує і полагоджує всякого рода адвокатські справи. — Адреса:
OMER E. MILES
805 Society for Savings Bldg., Cleveland 14; Ohio
Телефон: CHerry 1-7056. Вечер. 4826 PEARL RD., Shadyside 1-8700

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В ЦІТРОІТ
(давніше: 11672 McDougall Ave.)
Виснає безплатно свій **НОВИЙ КАТАЛОГ** на бажані адреси. Подайте свою адресу!
Понад 250 наголосів різних рідкісних, цінних і нових книжок! Перший в Америці і Канаді правильно зредатований каталог по літ. жанрам з відомостями про місце і рік видання та видавництва. Ціни устійнені з видавництвами і книгарнями!
64. Ніцше Ф.: Так мовив Заратустра, кн. I, II, IV. В-во Я. Оренштайна, Колонія 3.—
68. Парфанович С.: Загорла полонянка, В-во П. Волчука, Аугсбург 1948. 0.50
69. Парфанович С.: Інші дні, В-во П. Волчука, Аугсбург 1948 0.80
70. Парфанович С.: У Києві в 1940 р., В-во П. Волчука, Аугсбург 1950. 0.75
76. Свидницький А.: Люборазькі, „Укр. Накладня“, Київ-Ляйпціг, опрвал. 2.00
80. Старицький М.: Кармелюк у двох книгах В-во „На Чужині“ Регенсбург 1948. 1.50
85. Стефанів В.: Твори, повне видання, „Укр. Слово“ Регенсбург 1947. 1.50
88. Толстой Лев: Відродження (укр. мовою) оба томи в опр. „Укр. Накладня“ Київ-Ляйпціг 2.50
148. Аркас М.: Історія України, полоти, опр., сторін 584, В-во „Полтава“, Аргентина 1947, ілюстрована 6.00
149. Барвінський О.: Образки з Громадського і Письменського Розвитку Русинів, у двох опр. томах, В-во Я. Оренштайна Колонія 2.50
150. Бачинський Ю.: Україна Ирредента, В-во Укр. Молоді, Берлін 1924. 1.00
156. Доценко О.: Літоси Української Революції, pp. 1917-1923. Збір цінних документів у двох опр. книгах, 760 стор. 9.00
168. Лепкий В.: Начерк Історії Укр. Літератури, „Укр. Накладня“, Київ-Ляйпціг, у двох томах 3.00
180. Ген. Стефанів: Українські Збройні Сили, В-во „СВВ“ 1947. 1.00
247. 201 Українських Нар. Песень з нотами, „Укр. Муз. В-во“ Нью Йорк—Париж в опр. 3.75
Понадто різні видання творів М. Вовчка, Катценка, Котчинського, Левицького, Мирного, Чайковського і ін.
ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ І КАТАЛОГИ:
УКРАЇНСКА КНИГАРНЯ
17469 Jos. Campau Avenue, Detroit 12, Mich. U.S.A.

ський народ досі продовжує свою боротьбу проти російського комуністичного поневолення. У тій боротьбі він склав і складає величезні жертви за незалежне життя у своїй державі, а не за відновлення польського панування в Україні. Територія, якою Комітет Вільної Європи хотів би розпорядити, є інтегральною частиною Української Народньої Республіки, що була завоєвана російськими більшовиками в 1920 р., так як в 1945 р. завоєвана була ними Польща. Договором у Ялті 11 лютого 1945 р. вирішено включити Західну Україну до СРСР, тоді ж України. Що названі землі — це територія українська, ствердив між іншим тодішній міністер закордонних справ п. Антоні Іден під час дебати, яка відбулася 22 лютого 1945 р. в Англійській Палаті Громад в зв'язку із запланованою конференцією в Ялті. Пан Іден заявив, що питання Східної Галичини „не російська чи польська, а в переважній мірі українська проблема“. Свого права на свободу український народ оборонятиме непохитно за всяких умов.

Комітет будинку школи і галі
Місяць серпня був присвячений зборам на фонд будинку школи і галі. Місцеві священики в асесті комітетові обходили всі родини нашого походження і збирали в готівці і зобов'язання платити до серпня сльду цього року загальну суму \$11,300. Три родини пожертвували по 300 доларів.
Коли додати останню квоту до зібраних уже фондів, то наша Церква має вже біля \$80,000, яка то сума буде ще збільшена цього року доходом з базару, що починається 30 жовтня ц. р.

Франківський Вечір
Старання місцевого відділу ООЧСУ влаштовано в суботу 22 вересня в залі Укр-Амер. Клубу Франківський Вечір. Сходина відкрили п. Коцибал, позавомуючи привітання з ціллі цього ж вечора. На дальшу програму зложилися: деклямація „Пролог до Нового Життя“ у виконанні п-и Коцур, деклямація д-р Ворковського — „Біографія Івана Франка“, дитяча деклямація з „Ліси Микити“ у виконанні Любо Гель, деклямація п-и Кудрик „Пролог до Великих Роковин“, реферат мгра Черевка В. на тему: „Іван Франко в літературі і громадсько-політичному житті“, деклямація з „Мойсея“ у виконанні п. Ревака, інсценізація „Камеярів“ у підготовці Комітету в складі: п-и Кудрик, п. В. Кульчицький, мгр.

кати українців відновленням польського панування над українським народом і вести пропаганду немов би то уряд ЗДА готовий підтримувати несправедливі претензії Польщі на українські землі.
Копії цього меморіалу з відповідними супровідними листами розсилаються урядам усіх демократичних держав, в тому числі й екзильному польському уряду в Лондоні.
(Укр. Інформ. Бюро)

NEW YORK and NEW JERSEY АСЕКУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрания від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрания від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від великих випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжки. Також асекуруємо від всяких нечасних випадків та хворіб.
Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальнім Бюрі Стефана Ковбасюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
(коло Евані А) New York 3, N. Y.
277 E. 10th Street

ШИФАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошти.
АФІДЕВИТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривних і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бизнеси. У всіх справах звертайтеся до звісногго **НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА**
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

Перевози місцеві Далекоближні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВОНКЕРС, Н. П.
З ділянкою СУМА

В минулому літньому сезоні місцевий осередок СУМА розгорнув спортивну діяльність, вистарившись в управі міста за дозвіл користуватися спортивною площею „Глея“. Щодня по праці відходила відбавка, український національний спорт. Сходилися на площу хлопці й дівчата, а також старші, з нової старої еміграції і то масово, не раз більше, як на громадській сходинах. Крім відбавки забавлялося в товариській грі і шахи, при чому і українська пісня лунала понад площею.

Місяць серпня був присвячений зборам на фонд будинку школи і галі. Місцеві священики в асесті комітетові обходили всі родини нашого походження і збирали в готівці і зобов'язання платити до серпня сльду цього року загальну суму \$11,300. Три родини пожертвували по 300 доларів.
Коли додати останню квоту до зібраних уже фондів, то наша Церква має вже біля \$80,000, яка то сума буде ще збільшена цього року доходом з базару, що починається 30 жовтня ц. р.

Франківський Вечір
Старання місцевого відділу ООЧСУ влаштовано в суботу 22 вересня в залі Укр-Амер. Клубу Франківський Вечір. Сходина відкрили п. Коцибал, позавомуючи привітання з ціллі цього ж вечора. На дальшу програму зложилися: деклямація „Пролог до Нового Життя“ у виконанні п-и Коцур, деклямація д-р Ворковського — „Біографія Івана Франка“, дитяча деклямація з „Ліси Микити“ у виконанні Любо Гель, деклямація п-и Кудрик „Пролог до Великих Роковин“, реферат мгра Черевка В. на тему: „Іван Франко в літературі і громадсько-політичному житті“, деклямація з „Мойсея“ у виконанні п. Ревака, інсценізація „Камеярів“ у підготовці Комітету в складі: п-и Кудрик, п. В. Кульчицький, мгр.

кати українців відновленням польського панування над українським народом і вести пропаганду немов би то уряд ЗДА готовий підтримувати несправедливі претензії Польщі на українські землі.
Копії цього меморіалу з відповідними супровідними листами розсилаються урядам усіх демократичних держав, в тому числі й екзильному польському уряду в Лондоні.
(Укр. Інформ. Бюро)

NEW YORK and NEW JERSEY АСЕКУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрания від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрания від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від великих випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжки. Також асекуруємо від всяких нечасних випадків та хворіб.
Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальнім Бюрі Стефана Ковбасюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
(коло Евані А) New York 3, N. Y.
277 E. 10th Street

ШИФАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошти.
АФІДЕВИТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривних і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бизнеси. У всіх справах звертайтеся до звісногго **НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА**
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

Перевози місцеві Далекоближні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

Черенко і у виконанні: май. Черк. П. Шморгал, п. Ренак, п. Д. Глушко, п. Коцур і п. Шур. Гарні декорації п. Кульчицького, світляні ефекти п. Сина. Сходина закінчено музичною піснею „Не пора...“ Цей вечір треба зарахувати до цілком вдалих. Всі точки виконано бездоганно і на добродієному рівні. Публіки майже поина зала, хоч могло бути більше.
С. К.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У Н. СОЮЗУ!

ЗБОРН ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Вр. св. Дмитрія, від 288, відбулися в неділю, 21 жовтня 1951 р., в год 2:30 в галі парохіальній, 235 Карбон вул. Уряд просить членство явитися коначно на збори.— М. Врус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

САВТНОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від 84, подає до відомі всім членам, що триквартальні збори відбулися в неділю, 21 жовтня, в год. 4. попол., в галі У. Н. Дому під ч. 279 Кінгс Гайвей, Вест Савтпорт, Конн. Проситися всім прийти на час і заплатити свої місячні вкладки, та полатити всі справи, які будуть на порядку дня — Уряд.

CHICAGO, ILL. — Monthly meeting of Birth of Holy Virgin Society, Branch 259, will be held on Sunday, October 21, 1951 at the Church Hall, 4952 So. Paulina St., at 2:00 P.M. — P. Trusiak, Rec. Sec.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Товариство „Дністер“, від 430, подає до відомі, що побір вкладок за жовтень а також полатовування інших обов'язань і відділових справ, відбулися в неділю, 21 жовтня, в годинах від 12—2 попол. в Українським Клубі, при 847 N. Franklin St. Всіх тих членів, які без важких причин залягають з вкладками будемо змушені згідно з вимогами статуту сусупдувати. — В. Дяків, О. Вакай, Р. Сенків.

В НЕДІЛЮ, ПНЯ 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
о 12. год. (після Служби Воєної)
в Українській Православній Церкві Св. Володимира
324 East 14th Street
відбудеться
ПА НА ХИДА
по св. пам. **ДОРИ І ОЛЕКСАНДРОВІ ЛОТОЦЬКИХ**
на яку запрошується тих, що знали
Покійних.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ
НАВЕЛІНИЙ СКЛАД
HANUSEY MUSIC COMPANY
Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Пишіть про безплатний каталог.

Michael Turansky
MANUFACTURING FURRIER
REPAIRING • REMODELING
115 W. 30th St., • LOnagrac 5-6670 • New York 1, N. Y.

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
має на складі власного виробу
ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах, у нас купити капелюхи прийняємо до перерібки. Дальше пригадуємо, що маємо відділ **МУЖЬСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІ** а саме:
першої якості сорочки, спортивні сорочки, піжами, знамої марки: „Jayson“ і „Fruit of the Loom“.
ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛЬНУ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!
Говоримо по українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельнича кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM), ОТВЕРНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ І СУВОТИ ДО 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY
між 2-ою а 3-ою Експрес.

ПАСАЖИ, Н. ДЖ. — Тов. ім. І. Франка, від 97, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 21 жовтня 1951 р., о год. 2-ї пополууді в приміщенні шкільної залі укр. прав. церкви при 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Присутність всіх членів обовизкова. — В. Бродський предс.; П. Величко, рек. секр. В. Табачук, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Вр. св. Юрія, відділ 239, відбулися в суботу, 20 жовтня 1951 р., точно о год. 8-їй вечорі. Біжучі справи секретар буде полатовувати від 6:30 вечорі, а тому, що є важкі справи, присутність членів є коначна. — Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від 388, повідомляє своїх членів, що триквартальні збори відбулися в неділю, 21 жовтня, точно в год. 1:30 попол., в У. Н. Домі, 4th & Ward Sts. В програмі важкі відділові справи, а тому проситися членів прийти на ці збори. Проситися заплатити розмет за жовтень. — Е. Воловник, секр.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДИ.
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про екзамен Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРСИ ДЕННИ ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ.** Інструктори фахівці. Зал. в 1916. **L. TYCHNIEWICZ, директор**
Metropolitae Auto School
155 — 2nd Ave., білязко 10th St. NEW YORK CITY

3. БЕРЕЗОВСКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquib 4-5746
Дні нові в модерні зольовані-нім стилі малюнки.
Периоридна обслуга в усіх похоронах без різниці матеріалого стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Рядкоє погребення — \$150
Що так швидко як
БЕСПЛАТНА ЧЕСНА І НАРІСРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW-YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронам в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура
Модерна каліція до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2699. — Віра в господаря нетри.
„WHILE I WAS WAITING FOR WOLF AND LARSON, I CAN SUGGESTED, 'YOU'D BETTER TELL ME WHETHER YOU WANT TO GO ON OR RETURN BACK.'“
„... A WOMAN THROUGH THE JUNGLE FOR MONTHS, DARNOT CONTINUED. 'TARZAN TOOK CARE OF US AND BROUGHT US OUT SAFELY.'“
„GO ON? WITHOUT FOOD OR BEARERS?' HELEN EXCLAIMED. 'WITHOUT FOOD OR WATER, D'ARNOT SAID, 'I TRAVELLED WITH TARZAN AND FOUR MEN AND...“
„... I жінок криз нетри цілими місяцями“ — продовжував Д'Арнот. — „Тарзан піклувався нами і виводив нас у безпечне місце.“
„Якщо так, і якщо дівчата собі цього бажують, то я готовий“ — сказав Варрик. „Я теж“ — сказала Гелен. „А я піду повсіх усядах за Тарзаном“ — додала мяко Лета.

„Коли ми ждемо на Волфа і Ларсона“ — завважав Тарзан — „було б краще, якщоб ви вирішили, чи хочете відійти, чи повернутися назад“.

„Відійти? Без харчів і носильників? — заклікала Гелен. — „Без харчів і води“ — сказав Д'Арнот. — „Я подорожував з Тарзаном і чотирьома людьми і...“

„... I жінок криз нетри цілими місяцями“ — продовжував Д'Арнот. — „Тарзан піклувався нами і виводив нас у безпечне місце.“

„Якщо так, і якщо дівчата собі цього бажують, то я готовий“ — сказав Варрик. „Я теж“ — сказала Гелен. „А я піду повсіх усядах за Тарзаном“ — додала мяко Лета.

НАЙЛУЧШУ
Українську або американську машинку до лічення Найкорше, і найдешевше зараз можете набутти в СУРМА.
Купіть по інформації.
SURMA
11 East 7th St.
New York 8, N. Y.

Михайло Каниук
Український Погребник
Занимається похоронами в ШКАГО І ОКОЛИЦІ
Контрольована температура в каліції.
Air Conditioned Chapels
KANIUK FUNERAL HOME
2319-21 W. Chicago Ave
CHICAGO 22, ILL.
ARmitage 6-675

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED
Обслуга Щиря і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquib 4-5746
Дні нові в модерні зольовані-нім стилі малюнки.
Периоридна обслуга в усіх похоронах без різниці матеріалого стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Рядкоє погребення — \$150
Що так швидко як
БЕСПЛАТНА ЧЕСНА І НАРІСРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW-YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронам в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура
Модерна каліція до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

